

**Samarbejdsaftale om
sårbare gravide**
Godkendt april 2026

Den Tværsektorielle Grundaftale

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

KKR
NORDJYLLAND

PRAKTISERENDE
LÆGERS
ORGANISATION

Samarbejdsaftale om sårbare gravide

Dato	Arbejdsgruppens sammensætning	
	Ledende sundhedsplejerske Diane Aarestrup, Jammerbugt Kommune Faglig konsulent Helga Bohm, Aalborg Kommune Faglig konsulent Susanne Joan Lorentzen, Aalborg Kommune Chefjordemoder Laila Hørby, Regionshospital Nordjylland Vicechefjordemoder Luise Gråkjær Andersen, Aalborg Universitetshospital Specialkonsulent Iben Mortensen	
Dato Opfølgning på aftalen (i Fælles Forretningsudvalg, Strategisk Sundhedsforum og/eller Sundhedssamarbejdsudvalget)		
Dato	Hvilken ændring er foretaget på hvilket beslutningsgrundlag	Udarbejdet af

Det er aftalt, at alle gravide med partner screenes for sårbarhed ved første jordemoderkonsultation. Screeningssamtalen gik i drift pr. 1. november 2017.

Denne samarbejdsaftale beskriver det organisatoriske setup omkring sårbarhedsscreeningen:

1. Formål med screeningsamtalen
2. Screeningssamtalen
3. Tværsektoriel teamsamtale
4. Rameaftale for tværsektorielt samarbejde om tilbud til sårbare gravide
5. Kompetenceudvikling af jordemødre og sundhedsplejersker

1. Formål

- **Tidlig opsporing og forebyggelse**
At identificere udsatte gravide/familier tidligt i graviditeten og arbejde systematisk og metodisk med en forebyggende indsats.
- **Tværfagligt og tværsektorielt samarbejde**
At styrke samarbejdet på tværs af sektorer og faggrupper, skabe en fælles kultur og sikre sammenhængende indsatser for de sårbare gravide/forældre.
- **Differentierede og målrettede indsatser**
At udvikle og implementere differentierede, niveaudelte indsatser, som tilpasses de gravides og familiers individuelle behov og udfordringer.
- **Styrket trivsel og mestring**
At øge de gravides/forældres mestringsevne og forældrekompetencer, reducere stressniveau, fremme social lighed i graviditeten og understøtte, at barnet får en god start i livet.

2. Screeningsamtalen

Screeningsamtalen er et tilbud til alle gravide og dennes partner og har fokus på at opspore sårbare gravide med partner, der jf. Sundhedsstyrelsens niveaudeling tilhører niveau 3, med en let flydende grænse til niveau 2 og 4. Det drejer sig således om gravide med partner, der har udfordringer af mere kompleks karakter – f.eks. sociale, medicinske eller psykologiske problemstillinger. Hermed sikres at sårbare gravide med partner kan tilbydes tidlig støtte gennem en helhedsorienteret tilgang, hvor også partneren inddrages som en vigtig ressource for den gravides og barnets trivsel.

Screeningen foregår i forbindelse med den første jordemoderkonsultation i uge 8 –15. Der er afsat 60 minutter til første jordemoderkonsultation, hvor selve screeningssamtalen tager ca. 30 minutter. Denne gennemføres med en samtaleguide, så alle gravide møder de samme spørgsmål. På den måde sikres både ensartethed og høj deltagelse, da langt de fleste gravide tager imod tilbud om første jordemoderkonsultation.

Hvis samtalen viser behov for yderligere støtte, tilbydes den gravide og dennes partner en tværsektoriel teamsamtale med jordemoder og sundhedsplejerske. Her lægges en plan for, hvordan familien bedst muligt støttes under graviditeten og i det kommende forældreskab.

3. Tværsektoriel teamsamtale

De sårbare gravide med partnere, der opspores ved screeningssamtalen tilbydes en tværsektoriel teamsamtale. Her deltager den gravide, partneren, en jordemoder og en sundhedsplejerske, og i nogle tilfælde også en børne- og ungerådgiver fra kommunens familieafdeling, hvis den gravide har givet samtykke. Samtalen varer en time og finder sted inden for fire til seks uger efter den første jordemoderkonsultation.

Det er jordemoderen, der har ansvar for at booke den tværsektorielle teamsamtale. Dette sker ved at sende et korrespondancebrev til kommunen med relevante oplysninger, som den gravide har godkendt. Jordemoderen informerer derefter den gravide om mødetidspunktet. Aftaler og kommunikation registreres i journalen, så den gravide kan følge med i processen.

Formålet med den tværsektorielle teamsamtale er at afdække familiens ressourcer og udfordringer, vurdere behovet for yderligere støtte og udarbejde en sammenhængende handleplan, der styrker både forældrene og barnets muligheder for en god start. Samtalen skal skabe et fælles vidensgrundlag og samtidig sikre sammenhæng i det tværsektorielle forløb.

Det videre forløb sker altid i samråd med den gravide og partneren og kan omfatte både kommunale, regionale og tværsektorielle tilbud afhængigt af familiens behov:

- Kommunale tilbud.
- Regionale tilbud f.eks. henvisning til Familieambulatoriet eller Psykiatrien eller - hvis der er behov - sende en underretning til kommunens Børne- og Familieafdeling.
- Tværsektorielle tilbud i et lokalt samarbejde mellem kommune og fødested.

Rammerne omkring etablering af tværsektorielle tilbud er beskrevet nærmere nedenfor.

4. Rammeaftale for tværsektorielle tilbud til sårbare gravide

Ud over de eksisterende kommunale og regionale tilbud til sårbare gravide og deres partner kan der etableres tværsektorielle tilbud i et samarbejde mellem den kommunale sundhedspleje og fødestederne. Det kan enten være helt nye tværsektorielle tilbud eller eksisterende kommunale tilbud, hvor fødestedet bidrager. Aftaler indgås lokalt mellem den enkelte kommune og det lokale fødested. Det var oprindeligt besluttet, at alle kommuner senest ved udgangen af 2018 skulle have etableret et forpligtende tværsektorielt tilbud til sårbare gravide i samarbejde med fødestederne.

Regionen finansierer selve screeningssamtalen og bidrager med jordemoderens deltagelse i den tværsektorielle teamsamtale. Kommunerne forpligter sig tilsvarende til at stille sundhedsplejerske og eventuelt socialrådgiver til rådighed for teamsamtalerne.

Derudover afsætter både region og kommuner midler til rammeaftalen, så den samlede økonomiske ramme sikrer, at der kan etableres tværsektorielle tilbud til sårbare gravide og deres partner. De tre fødesteder kan, inden for det afsatte budget, samarbejde med kommunerne i deres optageområde. Beløbet til samarbejdet fordeles forholdsmæssigt efter antallet af fødsler i kommunerne. Samarbejdet er gensidigt forpligtende, så kommunerne afsætter tilsvarende ressourcer. Hvis en kommune bidrager med færre ressourcer, reduceres fødestedets bidrag tilsvarende. I samarbejdet skal der både tages hensyn til kommunernes forskellighed og til regionens mål om at sikre ensartede tilbud til sårbare gravide.

5. Kompetenceudvikling af jordemødre og sundhedsplejersker

Regionen tilbyder følgende kompetenceudvikling:

- Jordemødrene kvalificeres til at varetage screeningssamtalerne.
- Jordemødre og sundhedsplejersker kvalificeres til at deltage i de tværsektorielle teamsamtaler.